

بنام خداوند جان و خرد

بیمارستان تخصصی و فوق تخصصی دنا

بخش آموزش به بیمار

استفاده از اکسیژن در منزل

آدرس: شیراز، چهار راه ستارخان، کوی دنا،

بیمارستان دنا

تلفن: 17-36490411

فاکس: 36490433

شناسنامه بروشور آموزشی	
عنوان	استفاده از اکسیژن در منزل
تهیه کننده	دفتر آموزش به بیمار
سال تهیه	تابستان 1400
ناظر کیفی	م. برومند (سوپروایزر ارتقاء سلامت)
تحت نظارت و مشاوره دفتر مدیریت کیفیت بیمارستان دنا	

*جهت تعویض یا شستشوی کانول داخل لوله تراکیاستومی به

روش زیر عمل نمایید:

1- دستان خود را بشویید.

2- دستکش تمیز بپوشید. و پانسمان آلوده را بردارید.

3- دستکش استریل بپوشید (بعضی از پزشکان روش تمیز را در منزل کافی می دانند).

4- زخم و صفحه لوله تراکیاستومی را به وسیله محلول نرمال سالین شستشو دهید.

5- کانول داخلی را در پراکسید هیدروژن قرار داده و با محلول نرمال سالین شستشو دهید. باید تمام ترشحات خشک شده خارج شوند. کانول را خشک کرده و در محل خود قرار دهید. یا با یک کانول داخلی یک بار مصرف تعویض نمایید.

6- نوار تمیزی را از سوراخ های کانول خارجی عبور داده و در یک طرف کردن آن را ببندید نوار را آنقدر سفت کنید که 2 انگشت به راحتی از زیر آن رد شود.

7- بعد از بستن نوار جدید نوار قبلی را بردارید.

8- یک گاز را بدون بریدن تا بزنید (زیرا تکه های نخ در لبه بریده شده ممکن است وارد ریه شوند) و زیر صفحه لوله تراکیاستومی قرار دهید.

- مراقبت باشید اگر لوله کاتولای روی گوش شماست، قرمز نشود.
- کاتولای و ماسک را هر 2 تا 4 هفته و نیز پس از سرماخوردگی ها، تعویض کنید.

- 3- تراکیاستومی: در بیمارانی که به اکسیژن درمانی دائم و طولانی مدت نیاز دارند، استفاده می شود.
- * در این روش از طریق جراحی سوراخی به تراشه باز کرده و لوله ای را در آن قرار می دهند.

انواع تراکیاستو

1- تراکیاستومی نوع

2- تراکیاستومی نوع

توجه: اکسیژن بالقوه آتش زا است

- 1- در کنار کپسول اکسیژن الکل، اسپری، تینر، روغن، گازوئیل و بنزین قرار ندهید.
- 2- از فندک، سیگار و ریش تراش در کنار کپسول اکسیژن استفاده نکنید.
- 3- کپسول اکسیژن را کنار بخاری یا اتاق بسیار گرم قرار ندهید.
- 4- مراقبت باشید کپسول اکسیژن زمین نیفتد و ضربه نخورد.
- 5- با دست های چرب و روغنی به هیچ وجه به گیج اکسیژن دست نزنید.

روش های استفاده از اکسیژن در منزل

- 1- کانولای بینی: لوله ای است که دو اتصال کوچک برای گذاشتن در سوراخ های بینی دارد و سفید یا سبز است.

- 2- ماسک اکسیژن: هنگامی که نیاز به غلظت کم تا متوسط اکسیژن باشد از کانولای بینی و ماسک استفاده می شود.
- لوله بینی و ماسک را 2 بار در هفته با آب و صابون بشویید و خشک کنید.
  - از الکل جهت نظافت لوله بینی استفاده ننماید.
  - زمان گرفتن اکسیژن، بیمار احساس خشکی در دهان و بینی می کند. بنابراین چند بار در روز دهان و بینی بیمار را با آب شستشو دهید.

اکسیژن یک دارو است. گران قیمت است و عوارض خطرناکی دارد. در برخی موارد جهت بهبود تنفس و با صلاحدید پزشک نیاز به استفاده از اکسیژن در منزل می باشد. پس تجویز، مقدار و چگونگی استفاده از آن باید توسط پزشک تعیین شود.

* گاهی اکسیژن اضافه موجب مسمومیت می شود. که علائم آن: دردم زير استخوان سينه، گرفتگی بینی، سرفه و تنگی نفس می باشد. که لازم است حتما مقدار اکسیژن طبق تجویز پزشک باشد.

*** گاهی کمبود اکسیژن باعث بروز سردرد شدید، گیجی، بی نظمی در تنفس، احساس عصبی شدن، سختی در تنفس، کبود شدن لب ها و ناخن ها می شود که در این صورت سریعاً به پزشک و یا پرستار خود اطلاع دهید.

کپسول اکسیژن

* اکسیژن را می توانید از طریق کپسول های مخصوص حمل اکسیژن که بصورت گاز یا مایع است دریافت کنید.

در قسمت بالای کپسول اکسیژن وسیله ای به نام گیج وصل شده که میزان اکسیژن توسط آن تنظیم و هدایت می شود.

* ظرفی که زیر گیج وصل شده است محتوی آب مقطر یا آب جوشیده سرد شده است که تا خط علامت گذاری شده باید در آن آب ریخته شود.

* آب باعث مرطوب شدن اکسیژن می شود و از آسیب به مخاط بینی و دهان بیمار جلوگیری می کند.

* هرچند روز یک بار ظرف محتوی آب مقطر را با مواد ضد عفونی و آب، جرم گیری نماید.

* اگر عقربه گیج اکسیژن را باز کردید و زیر 5 لیتر را نشان داد یعنی اکسیژن در کپسول نمی باشد و یا میزان اکسیژن کم است و باید دوباره پر شود.

* میزان اکسیژن و نحوه کار با کپسول اکسیژن را از پزشک یا پرستار سوال فرمایید.

